TIESAS SPRIEDUMS (ceturtā palāta)

2017. gada 19. oktobrī*

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – Direktīva 92/43/EEK – Dabisko dzīvotņu, savvaļas faunas un floras aizsardzība – Īstenošanas lēmums (ES) 2015/72 – Kopienas nozīmes teritoriju saraksts Atlantijas bioģeogrāfiskajam reģionam – Teritorijas platības samazināšana – Zinātniska kļūda – Spēkā esamība

Lieta C-281/16

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Raad van State* (Valsts padome, Nīderlande) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2016. gada 18. maijā un kas Tiesā reģistrēts 2016. gada 20. maijā, tiesvedībā

***Vereniging Hoekschewaards Landschap***

pret

***Staatssecretaris van Economische Zaken.***

TIESA (ceturtā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs T. fon Danvics [*T. von Danwitz*], tiesneši K. Vajda [*C. Vajda*], E. Juhāss [*E. Juhász*], K. Jirimēe [*K. Jürimäe*] un K. Likurgs [*C. Lycourgos*] (referents),

ģenerāladvokāte J. Kokote [*J. Kokott*],

sekretāre L. Hjūleta [*L. Hewlett*], galvenā administratore,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2017. gada 11. maija tiesas sēdi,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

– *Vereniging Hoekschewaards Landschap* vārdā – *A. Jonkhoff* un *W. Zwier*, *advocaten*,

– Nīderlandes valdības vārdā – *M. K. Bulterman*, *B. Koopman* un *C. S. Schillemans*, pārstāves,

– Eiropas Komisijas vārdā – *E. Manhaeve* un *C. Hermes*, pārstāvji,

noklausījusies ģenerāladvokātes secinājumus 2017. gada 15. jūnija tiesas sēdē,

pasludina šo spriedumu.

* Tiesvedības valoda – holandiešu.

## Spriedums

1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, vai ir spēkā Komisijas 2014. gada 3. decembra Īstenošanas lēmums (ES) 2015/72, ar ko pieņem Kopienas nozīmes teritoriju astoto atjaunināto sarakstu Atlantijas bioģeogrāfiskajam reģionam (OV 2015, L 18, 385. lpp.).

2 Šis lūgums ir iesniegts tiesvedībā starp *Vereniging Hoekschewaards Landschap* un *Staatssecretaris van Economische Zaken* (ekonomikas lietu valsts sekretārs, Nīderlande) (turpmāk tekstā – "valsts sekretārs") par lēmuma par īpaši aizsargājamas dabas teritorijas (turpmāk tekstā – "ĪADT") samazināšanu likumību.

### Atbilstošās tiesību normas

#### *Savienības tiesības*

*Direktīva 92/43/EEK*

3 Padomes 1992. gada 21. maija Direktīvas 92/43/EEK par dabisko dzīvotņu, savvaļas faunas un floras aizsardzību (OV 1992, L 206, 7. lpp., Īpašais izdevums latviešu valodā: 15. nodaļa, 2. sējums, 102. lpp.), kas grozīta ar Padomes 2006. gada 20. novembra Direktīvu 2006/105/EK (OV 2006, L 363, 368. lpp.) (turpmāk tekstā – "Dabisko dzīvotņu direktīva"), 1. pantā ir paredzēts:

"Šajā direktīvā:

a) *aizsardzība* ir tādu pasākumu kopums, kas vajadzīgi, lai saglabātu vai atjaunotu dabisko dzīvotni un savvaļas faunas un floras sugu populācijas tiem labvēlīgā stāvoklī, kā definēts e) un i) punktā;

[..]

e) *dabiskas dzīvotnes aizsardzības statuss* ir uz dabisku dzīvotni un tai raksturīgajām sugām iedarbojošos ietekmju kopums, kas ilgtermiņā var ietekmēt šīs dzīvotnes dabisko izplatību, struktūru un funkcijas, kā arī tai raksturīgo sugu ilglaicīgas izdzīvošanas iespējas 2. pantā minētajā teritorijā.

Dabiskas dzīvotnes aizsardzības statusu uzskata par labvēlīgu, ja:

– tās dabiskās izplatības areāls un teritorijas, ko tā aizņem šā areāla robežās, ir stabilas vai paplašinās

un

– pastāv un, iespējams, ka arī tuvākajā laikā pastāvēs dzīvotnei raksturīgā struktūra un funkcijas, kas vajadzīgas tā ilglaicīgai uzturēšanai,

un

– tam raksturīgo sugu aizsardzības statuss ir labvēlīgs, kā noteikts i) punktā;

[..]

i) *sugas aizsardzības statuss* ir uz attiecīgo sugu iedarbojošos ietekmju kopums, kas ilgtermiņā var ietekmēt šīs sugas populāciju izplatību un skaitlisko daudzumu 2. pantā minētajā teritorijā;

Aizsardzības statusu uzskata par labvēlīgu, ja:

– attiecīgo sugu populācijas dinamikas dati liecina, ka ilgtermiņā suga sevi atražo un ir dzīvotspējīga konkrētās dabiskās dzīvotnes sastāvdaļa,

un

– sugas dabiskās izplatības areāls nav samazinājies, un šķiet, ka tas nemazināsies arī tuvākajā laikā,

un

– dzīvotne ir un šķiet, ka arī turpmāk būs pietiekami plašs tās populāciju ilglaicīgai uzturēšanai;

[..]

k) *Kopienā nozīmīga teritorija* ir teritorija, kas attiecīgajā bioģeogrāfiskajā rajonā vai rajonos būtiski sekmē I pielikumā minētā dabiskās dzīvotnes veida vai II pielikumā minēto sugu labvēlīga aizsardzības statusa saglabāšanu vai atjaunošanu un var arī būtiski veicināt 3. pantā minētā *Natura 2000* tīkla vienotību, un/vai būtiski sekmē bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu attiecīgajā bioģeogrāfiskajā rajonā vai rajonos.

[..]

l) [*ĪADT*] ir Kopienā nozīmīga teritorija, ko dalībvalstis nosaka ar normatīvu vai administratīvu aktu un/vai līgumu un kur piemēro vajadzīgos aizsardzības pasākumus, lai saglabātu vai atjaunotu labvēlīgu aizsardzības statusu tām dabiskajām dzīvotnēm un/vai sugu populācijai, kuru dēļ attiecīgā teritorija ir noteikta;

[..].”

4 Dabisko dzīvotņu direktīvas 2. pantā ir noteikts:

“1. Šīs direktīvas mērķis ir sekmēt bioloģisko daudzveidību, aizsargājot dabiskās dzīvotnes un savvaļas faunu un floru Eiropā esošajā dalībvalstu teritorijā, uz kuru attiecas [LESD l]īgums.

2. Pasākumus, ko veic saskaņā ar šo direktīvu, izstrādā tā, lai saglabātu vai atjaunotu to dabisko dzīvotņu un savvaļas faunas un floras sugu labvēlīgu aizsardzības statusu, kas ir Kopienā nozīmīgas.

3. Veicot pasākumus saskaņā ar šo direktīvu, ņem vērā ekonomiskās, sociālās un kultūras prasības, kā arī reģionālās un vietējās īpatnības.”

5 Šīs direktīvas 3. panta 1. punkta pirmajā daļā ir paredzēts:

“Izveido saskaņotu Eiropas ekoloģisko tīklu, kurā apvienotas [ĪADT] un kura nosaukums ir *Natura 2000*. Šo tīklu, ko veido I pielikumā uzskaitīto dabisko dzīvotņu veidu un II pielikumā uzskaitīto sugu dzīvotņu teritorijas, izmanto, lai minētos dabisko dzīvotņu veidus un sugu dzīvotnes saglabātu vai attiecīgā gadījumā atjaunotu to labvēlīgo aizsardzības statusu dabiskās izplatības areālā.”

6 Saskaņā ar minētās direktīvas 4. pantu:

"1. Pamatojoties uz III pielikumā (1. posms) izklāstītajiem kritērijiem un attiecīgo zinātnisko informāciju, katra dalībvalsts piedāvā teritoriju sarakstu, tajā norādot, kuri I pielikuma dabisko dzīvotņu veidi un kuras II pielikuma sugas, kas ir vietējās sugas tās teritorijā, sastopamas minētajās teritorijās. [..] Attiecīgā gadījumā dalībvalstis ierosina pielāgot sarakstu, ņemot vērā 11. pantā minēto uzraudzības pasākumu rezultātus.

[..]

2. Pamatojoties uz III pielikumā (2. posms) izklāstītajiem kritērijiem un ņemot vērā gan dalījumu deviņos bioģeogrāfiskajos rajonos, kas minēti 1. panta c) punkta iii) apakšpunktā, gan visu 2. panta 1. punktā minēto teritoriju, Komisija pēc vienošanās ar katru dalībvalsti sagatavo Kopienā nozīmīgo teritoriju saraksta projektu, kura pamatā ir dalībvalstu saraksti un kurā norāda teritorijas, kur sastopami viens vai vairāki prioritārie dabisko dzīvotņu veidi vai prioritārās sugas.

[..]

Kopienā nozīmīgo izraudzīto teritoriju sarakstu, kurā norādītas vietas, kur atrodams viens vai vairāki prioritārie dabisko dzīvotņu veidi vai prioritārās sugas, pieņem Komisija saskaņā ar 21. pantā paredzēto procedūru.

[..]

4. Tiklīdz Kopienā nozīmīga teritorija ir apstiprināta saskaņā ar 2. punktā paredzēto procedūru, attiecīgā dalībvalsts cik vien iespējams īsā laikā, bet ne vēlāk kā sešos gados piešķir minētajai teritorijai [ĪADT] statusu, nosakot prioritātes saskaņā ar attiecīgo teritoriju nozīmīgumu I pielikuma dabisko dzīvotņu veidu vai II pielikuma sugu saglabāšanā vai atjaunošanā tām labvēlīgā aizsardzības statusā un teritoriju nozīmīgumu *Natura 2000* tīkla vienotībā, kā arī saskaņā ar noplicināšanās vai bojā ejas draudiem, kam pakļautas šīs teritorijas.

[..]"

7 Dabisko dzīvotņu direktīvas 9. pantā ir paredzēts:

"Komisija saskaņā ar 19. pantā izklāstīto procedūru regulāri pārskata *Natura 2000* tīkla nozīmi 2. un 3. pantā izklāstīto mērķu sasniegšanā. Šajā sakarā var lemt par [ĪADT] svītrošanu no šādu teritoriju saraksta, ja to attaisno dabiska attīstība, kas novērota saistībā ar 11. pantā paredzētajiem uzraudzības pasākumiem."

8 Šīs direktīvas 11. pants ir formulēts šādi:

"Dalībvalstis veic 2. pantā minēto dabisko dzīvotņu un sugu aizsardzības statusa uzraudzību, īpašu uzmanību pievēršot prioritārajiem dabisko dzīvotņu veidiem un prioritārajām sugām."

9 Minētās direktīvas III pielikumā ir noteikti kritēriji tādu teritoriju atlasei, ko var noteikt par kopienā nozīmīgām teritorijām (turpmāk tekstā – "KNT") un kam var piešķirt [ĪADT] statusu. Konkrētāk par kritērijiem, kuri attiecas uz 1. posmu, kas ir "valsts līmenī veikts teritoriju relatīvā nozīmīguma novērtējums attiecībā uz katru I pielikuma dabisko dzīvotņu veidu un katru II pielikuma sugu (tostarp attiecībā uz prioritārajiem dabisko dzīvotņu veidiem un prioritārajām sugām)", šajā pielikumā ir ietverta šāda rindkopa

A. *Teritorijas novērtējuma kritēriji attiecībā uz I pielikumā minētu dabiskās dzīvotnes veidu:*
   a) dabiskās dzīvotnes veida pārstāvētības pakāpe konkrētajā teritorijā;

b) tās teritorijas platība, ko aizņem dabiskās dzīvotnes veids, attiecībā pret kopējo teritorijas platību, kuru valstī aizņem minētais dabiskās dzīvotnes veids;
c) attiecīgā dabiskās dzīvotnes veida struktūras un funkciju aizsardzības pakāpe un iespējas tās atjaunot;
d) vispārīgs novērtējums attiecībā uz teritorijas nozīmi konkrētā dabiskās dzīvotnes veida saglabāšanā.

B. *Teritorijas novērtējuma kritēriji attiecībā uz II pielikumā minētām sugām*
a) Sugu populāciju skaits un blīvums konkrētajā teritorijā, salīdzinot ar valstī esošajām populācijām;
b) attiecīgai sugai nozīmīgu dzīvotnes iezīmju aizsardzības pakāpe un atjaunošanas iespējas;
c) teritorijā esošās populācijas nošķirtības pakāpe attiecībā pret sugu dabiskās izplatības areālu;
d) vispārīgs novērtējums attiecībā uz teritorijas nozīmi konkrētu sugu saglabāšanā."

*Lēmumi, kurus Komisija pieņēmusi, piemērojot Dabisko dzīvotņu direktīvas 4. panta 2. punkta trešo daļu*

10 Ar 2004. gada 7. decembra Lēmumu 2004/813/EK, ar ko atbilstīgi Padomes Direktīvai 92/43/EEK pieņem Kopienas nozīmes teritoriju sarakstu Atlantijas bioģeogrāfiskajam reģionam (OV 2004, L 387, 1. lpp.), Komisija pēc Nīderlandes Karalistes ierosinājuma ir izvēlējusies Haringflītas [*Haringvliet*] (Nīderlande) teritoriju kā ĪADT ar kodu NL 1000015 11 108 ha platībā.

11 Septiņas reizes pēc kārtas atjauninot KNT sarakstu Atlantijas bioģeogrāfiskajam reģionam, Haringflītas teritorija tika saglabāta šajā sarakstā tādā pašā platībā.

12 Savukārt ar Īstenošanas lēmumu 2015/72, ar kuru veikta astotā šī saraksta atjaunināšana, Komisija atstāja Haringflītas teritoriju kā KNT tikai 10 988 hektāru (ha) platībā.

***Nīderlandes tiesības***

13 1998. gada 25. maija *Natuurbeschermingswet* 1998 (1998. gada Dabas aizsardzības likums) 10.a panta 1. punktā ir noteikts:

"Ministrs nosaka teritorijas, īstenojot [..] [Dabisko dzīvotņu d]irektīvu [..]."

**Pamatlieta un prejudiciālais jautājums**

14 No lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu izriet, ka Lēnhērenes polderis [*Leenheerenpolder*] ir polderis apmēram 110 ha platībā, kas ietilpa Haringflītas teritorijā, kad tā ar Lēmumu 2004/813 tika iekļauta ĪADT sarakstā attiecībā uz Atlantisko bioģeogrāfisko reģionu, to iespēju dēļ, ko šis polderis sniedza Haringflītas KNT esošo dabisko dzīvotņu veidiem un sugām. Proti, tika paredzēts, ka Lēnhērenes polderis, kuru tobrīd veidoja lauksaimniecības zemes un kurā nebija šajā KNT aizsargātu dabisko dzīvotņu un sugu, tiks "depolderizēts" un tas izpaudīsies kā tā pārveide dabas zonā, kas pakļauta plūdmaiņu ietekmei, lai attīstītu tās potenciālu.

15 Ar 2013. gada 4. jūlija lēmumu Nīderlandes Karaliste, pamatojoties uz 1998. gada Dabas aizsardzības likuma 10.a pantu, noteica, ka Haringflītas teritorija ir ĪADT, no šīs zonas tomēr izslēdzot Lēnhērenes polderi. Ar 2014. gada 1. oktobra nolēmumu *Raad van State* (Valsts padome, Nīderlande) atcēla šo lēmumu, ciktāl Lēnhērenes polderis neietilpa ĪADT. Minētā tiesa uzskatīja, ka, tā kā Lēnhērenes polderis ir iekļauts Haringflītas KNT robežās, kādas tās tika noteiktas ar Komisijas lēmumu 2004/813, Nīderlandes Karalistei atbilstoši Dabisko dzīvotņu direktīvas 4. panta 4. punktam bija jāiekļauj šis polderis minētajā ĪADT.

16 2013. gada oktobrī Nīderlandes Karaliste piedāvāja Komisijai svītrot Lēnhērenes polderi no Haringflītas KNT un tādējādi samazināt tās platību.

17 2014. gada 10. septembra vēstulē Komisija lūdza šo dalībvalsti sniegt papildu paskaidrojumus par šo projektu samazināt Haringflītas KNT platību.

18 Ar 2014. gada 30. septembra vēstuli valsts sekretārs norādīja Komisijai, ka Lēnhērenes polderī nav dabas vērtību un ka sākotnējie projekti ar mērķi pārveidot šo polderi ir atcelti, jo šīs KNT aizsardzības mērķu sasniegšanai ir pieticis ar Beningervārdes [*Beningerwaard*] un Tīnhemetenes [*Tiengemeten*] mitrāju un Haringflītas KNT mazāka izmēra polderu atjaunošanu. Valsts sekretārs šajā vēstulē piebilda, ka depolderizācijas projekta atmešana bija saistīta ar politiskiem, sociāliem un budžeta iemesliem.

19 Ar 2014. gada 24. oktobra vēstuli Komisijas dienesti atbildēja, ka pieņem ierosinājumu grozīt Haringflītas KNT, ievērojot, pirmkārt, pozitīvo novērtējumu, ko Nīderlandes iestādes ir devušas šīs teritorijas citās daļās esošajai atjaunošanas iespējamībai, un, otrkārt, ka zināms skaits atjaunošanas pasākumu jau ir īstenots vai paredzēts citās vietās. Šajā vēstulē Komisija uzskatīja, ka sākotnējais priekšlikums integrēt Lēnhērenes polderi Haringflītas KNT bija "zinātniska kļūda".

20 Ar Īstenošanas lēmumu 2015/72 Komisija, atstājot Haringflītas teritoriju KNT sarakstā attiecībā uz Atlantijas bioģeogrāfisko reģionu, no šīs teritorijas izslēdza Lēnhērenes polderi.

21 Ar 2015. gada 28. aprīļa lēmumu valsts sekretārs, pamatojoties uz 1998. gada Dabas aizsardzības likuma 10.a panta 1. punktu un lai īstenotu Īstenošanas lēmumu 2015/72, noteica Haringflītas KNT par ĪADT, tajā neiekļaujot Lēnhērenes polderi.

22 Uzskatot, ka šis polderis sniedz vienreizēju iespēju atjaunot estuāru, kura turklāt trūkst Haringflītas KNT, *Vereniging Hoekschewaards Landschap* par šo 2015. gada 28. aprīļa lēmumu cēla prasību *Raad van State* (Valsts padome).

23 *Raad van State* (Valsts padome) uzsver, ka valsts sekretārs tajā ir norādījis, ka, ierosinot iekļaut Haringflītas teritoriju KNT sarakstā, esot pieļauta zinātniska kļūda un ka Lēnhērenes polderis esot ne vien piemērots, bet arī nepieciešams šīs teritorijas saglabāšanas mērķu sasniegšanai. Šī tiesa šaubās par to, vai šādos apstākļos, tā kā Nīderlandes Karalistes lūgumam būtu jābūt pietiekami pamatotam ar datiem, šīs teritorijas platības samazinājums var tikt pamatots ar šādu motīvu.

24 Šādos apstākļos *Raad van State* (Valsts padome) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādu prejudiciālu jautājumu:

"Vai ir spēkā Īstenošanas lēmums [2015/72], ciktāl ar to sarakstā ir iekļauta Haringflītas teritorija, bet nav iekļauts Lēnhērenes polderis?"

## Par prejudiciālo jautājumu

25 Ar prejudiciālo jautājumu iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai Haringflītas teritorijas platības samazināšana, svītrojot no tās Lēnhērenes polderi, jo tā sākotnējā iekļaušana šajā teritorijā bija radusies zinātniskas kļūdas rezultātā, ir spēkā.

26 Visupirms ir jānorāda, ka šī lieta neietilpst Dabisko dzīvotņu direktīvas 9. panta, atbilstoši kuram ĪADT var tikt svītrota, "ja to attaisno dabiska attīstība, kas novērota saistībā ar 11. pantā paredzētajiem uzraudzības pasākumiem", piemērošanās jomā, jo uz šādu attīstību Nīderlandes Karaliste nav norādījusi.

27 Proti, lai gan ar Lēmumu 2004/813 Komisija – pēc Nīderlandes Karalistes priekšlikuma un piemērojot Dabisko dzīvotņu direktīvas III pielikumā uzskaitītos kritērijus – iekļāva Lēnhērenes polderi Haringflītas KNT, ņemot vērā tā potenciālu šajā KNT esošo dabisko dzīvotņu un sugu atjaunošanā, tā minētā poldera svītrošanu no Haringflītas KNT pamatoja ar Īstenošanas lēmumu 2015/72, jo tā sākotnējā iekļaušanā šajā KNT bija konstatēta zinātniska kļūda.

28 Lai atbildētu uz Tiesai uzdoto prejudiciālo jautājumu, ir jāpārbauda, vai Dabisko dzīvotņu direktīvā Komisijai ir ļauts pēc attiecīgās dalībvalsts priekšlikuma samazināt KNT platību, ja teritorijas sākotnējā iekļaušanā KNT sarakstā ir tikusi pieļauta zinātniska kļūda, un, attiecīgā gadījumā, vai attiecīgā samazināšana, par ko ir pamatlieta, ar šādu kļūdu bija likumīgi pamatota.

29 Šajā ziņā ir jānorāda, ka Tiesa attiecībā uz Padomes 1979. gada 2. aprīļa Direktīvu 79/409/EEK par savvaļas putnu aizsardzību (OV 1979, L 103, 1. lpp., Īpašais izdevums latviešu valodā: 15. nodaļa, 1. sējums, 98. lpp.) ir nospriedusi, ka Komisijas informēšanas, nosakot īpaši aizsargājamu zonu, kļūdas dēļ var tikt samazināta šādas teritorijas platība, labojot šo kļūdu (šajā nozīmē skat. spriedumu, 1999. gada 25. novembris, Komisija/Francija, C-96/98, EU:C:1999:580, 55. punkts). Lietā, kurā tika pasludināts minētais spriedums, Tiesa ir konstatējusi, ka pieļauta administratīva kļūda attiecībā uz norādi par platību varēja tikt labota, pielāgojot attiecīgo aizsargāto zonu.

30 Turklāt, ja Dabisko dzīvotņu direktīvā nav konkrētu noteikumu, ir jāuzskata, ka KNT, ko Komisijai ierosina dalībvalstis, saraksta pielāgošana atbilstoši minētās direktīvas 4. panta 1. punktam var ietvert teritorijas platības samazināšanu, kurai jāizpaužas atbilstoši tādai pašai procedūrai, kāda ir iekļaušanas šajā sarakstā procedūra (pēc analoģijas skat. spriedumu, 2014. gada 3. aprīlis, *Cascina Tre Pini*, C-301/12, EU:C:2014:214, 26. punkts).

31 Šajā ziņā ir jānorāda, ka, lai izstrādātu KNT saraksta projektu, kas ļautu izveidot saskaņotu ĪADT tīklu, Komisijas rīcībā bija jābūt visaptverošam to teritoriju sarakstam, kurām valsts līmenī ir būtiska ekoloģiska nozīme saistībā ar Dabisko dzīvotņu direktīvas mērķi aizsargāt dabiskās dzīvotnes, savvaļas faunu un floru (spriedums, 2000. gada 7. novembris, *First Corporate Shipping*, C-371/98, EU:C:2000:600, 22. punkts).

32 Tikai tā var tikt sasniegts Dabisko dzīvotņu direktīvas 3. panta 1. punkta pirmajā daļā noteiktais mērķis saglabāt vai atjaunot labvēlīgu šo dabisko dzīvotņu veidu un sugu dzīvotņu aizsardzības statusu to dabiskās izplatības areālā, kas var plesties abpus vienai vai vairākām Eiropas Savienības iekšējām robežām. Proti, no minētās direktīvas 1. panta e) un i) punkta, aplūkojot tos kopsakarā ar tās 2. panta 1. punktu, izriet, ka, novērtējot dabiskās dzīvotnes vai sugas aizsardzības statusu, ir jāņem vērā visa Eiropu aptverošā dalībvalstu teritorija, kur ir spēkā Līgums (spriedums, 2000. gada 7. novembris, *First Corporate Shipping*, C-371/98, EU:C:2000:600, 23. punkts).

33 Taču atbilstoši Dabisko dzīvotņu direktīvas 4. panta 1. punktam, pamatojoties uz minētās direktīvas III pielikumā noteiktajiem kritērijiem un attiecīgo zinātnisko informāciju, attiecīgā dalībvalsts piedāvā teritoriju. Ņemot vērā šā sprieduma 29. punktā minēto judikatūru, no tā izriet, ka, pamatojoties uz zinātniskiem elementiem, norādīšana uz kļūdu, kas ir ieviesusies šajā atbilstošajā zinātniskajā informācijā, attiecīgā gadījumā pamato KNT platības samazināšanu.

34 Šāda interpretācija ir nostiprināta Tiesas judikatūrā, atbilstoši kurai nav veltīgi izmantojami līdzekļi tādas teritorijas pārvaldībai, kura izrādās nederīga dabisko dzīvotņu un sugu saglabāšanai (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2014. gada 3. aprīlis, *Cascina Tre Pini*, C-301/12, EU:C:2014:214, 28. punkts).

35 Tomēr, lai gan ir tiesa, ka dalībvalstīm ir zināma rīcības brīvība, kad tās atbilstoši Dabisko dzīvotņu direktīvas 4. panta 1. punktam piedāvā tādu teritoriju sarakstu, kas varētu tikt identificētas kā KNT (spriedums, 2014. gada 3. aprīlis, *Cascina Tre Pini*, C-301/12, EU:C:2014:214, 27. punkts), tām savukārt nav tāda pati rīcības brīvība, kad tās ierosina Komisijai samazināt KNT platību.

36 Proti, kā to secinājumu 28. punktā norāda ģenerāladvokāte, tā kā teritorijas iekļaušana sarakstā ir pamats pieņēmumam, ka tā kopumā ir nozīmīga Dabisko dzīvotņu direktīvas mērķim aizsargāt dabiskās dzīvotnes, savvaļas faunu un floru, dalībvalsts ierosinājumam samazināt sarakstā esošas teritorijas platību ir jāpierāda, ka attiecīgajām zonām valsts līmenī nav būtiskas nozīmes šā mērķa īstenošanā. Turklāt ierosinājumu Komisija drīkst pieņemt un īstenot tikai tad, ja tā secina, ka šīs platības nav vajadzīgas, arī ņemot vērā visas Savienības intereses.

37 Šajā gadījumā no Tiesas rīcībā esošajiem lietas materiāliem izriet, ka Nīderlandes iestādes pieprasījumu Komisijai svītrot Lēnhērenes polderi no Haringflītas KNT ir pamatojušas nevis ar to, ka priekšlikumā, kas paredzēts Dabisko dzīvotņu direktīvas 4. panta 1. punkta pirmajā daļā, ir pieļauta kļūda attiecībā uz šā poldera ekoloģisko vērtību un tā spēju veicināt tādu šīs direktīvas mērķu īstenošanu, kādi izriet no tās 2. un 3. panta, bet ar to, ka 2011. gadā ir pieņemts lēmums par valsts dabas politikas pārskatīšanu. Konkrētāk, šīs iestādes nebūt nav apgalvojušas, ka minētā poldera potenciāls dabisko dzīvotņu un attiecīgo sugu atjaunošanā, izmantojot šīs lauksaimniecības zonas pārveidi dabas zonā, pakļaujot to plūdmaiņu ietekmei, būtu zudis. Turklāt vēstulē, kas 2014. gada 30. septembrī adresēta Komisijai, minētās iestādes ir norādījušas, ka iecerētais projekts šajā polderī attīstīt dabas vērtības politisku, sociālu un budžeta iemeslu dēļ ir atmests, jo attīstība, kas jau daļēji ir notikusi Haringflītas teritorijā, esot pietiekama, lai sasniegtu šīs teritorijas mērķi.

38 Šajā ziņā Nīderlandes valdība tiesas sēdē apstiprināja, ka Nīderlandes Karaliste nav atsaukusies uz "zinātnisku kļūdu", iesniedzot Komisijai savu priekšlikumu samazināt Haringflītas KNT platību.

39 Turklāt Komisija savukārt nav norādījusi Tiesai jebkādu zinātnisku elementu, kas pierādītu, ka šāda kļūda būtu pieļauta minētajā sākotnējā priekšlikumā.

40 Tādēļ Komisija, ar Īstenošanas lēmumu 2015/72 astoto reizi atjauninot KNT sarakstu Atlantijas bioģeogrāfiskajam reģionam, nevarēja likumīgi balstīties uz zinātnisku kļūdu, kas sākotnēji pieļauta, iekļaujot šajā sarakstā Haringflītas teritoriju, tajā neiekļaujot Lēnhērenes polderi.

41 Ņemot vērā visus iepriekš minētos apsvērumus, ir jākonstatē, ka Īstenošanas lēmums 2015/72 nav spēkā, ciktāl ar šo lēmumu Haringflītas teritorija KNT sarakstā attiecībā uz Atlantijas bioģeogrāfisko reģionu tika iekļauta bez Lēnhērenes poldera.

## Par tiesāšanās izdevumiem

42 Attiecībā uz pamatlietas pusēm šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (ceturtā palāta) nospriež:

**Komisijas 2014. gada 3. decembra Īstenošanas lēmums (ES) 2015/72, ar ko pieņem Kopienas nozīmes teritoriju astoto atjaunināto sarakstu Atlantijas bioģeogrāfiskajam reģionam, nav spēkā, ciktāl ar šo lēmumu Haringflītas teritorija (NL 1000015) šajā sarakstā tika iekļauta bez Lēnhērenes poldera.**

[Paraksti]